

Nr 115.

Av herr **Persson** i Svensköp, om anslag till bidrag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lanthushållsskolor samt vid jordbrukets yrkesskolor.

1936 års lantbruksundervisningskommitté anför i sina allmänna synpunkter på den fasta lantbruksundervisningen att jordbrukets snabbt fortskridande utveckling i tekniskt hänseende liksom också de lantbruksekonomiska problemens i vår tid ständigt ökade aktualitet innebära, att relativt stora krav ställas på jordbrukets utövare icke blott i fråga om praktisk yrkesskicklighet utan även med avseende på bokliga kunskaper inom vederbörande fackområde. För jordbruksnäringens bestånd och sunda utveckling är det därför ett livsvillkor, att jordbrukets både män och kvinnor äga ett tillfredsställande mått av yrkeskunskaper. Utvecklingen under den tid som gått sedan detta skrevs har till fullo bekräftat riktigheten av dessa påståenden. I våra dagars debatt om det svenska jordbrukets framtida ställning och möjligheter synes man vara ense om en sak, nämligen behovet av fortsatt och ökad rationalisering. Den första förutsättningen för framgång i detta hänseende torde vara, att de blivande företagarna inom jordbruksnäringen genom en ändamålsenlig yrkesundervisning väckas till insikt om behovet av rationalisering och skickliggöras till att i sin verksamhet använda sig av rationella driftsmetoder.

Ifrågavarande ungdomsskolor ha, säger kommittén vidare, icke ägnats så mycket intresse och uppmuntran, som deras betydelse för jordbruksnäringen synes kunna ha motiverat, varför kommittén ansåg mera verksamt stöd från statsmakternas sida påkallat. De åtgärder som föreslogos och som genom beslut 1939 vunno statsmakternas bifall avsågo att en vida större procent av landsbygdsungdomen skulle beredas möjlighet att delta i undervisningen vid jordbrukets ungdomsskolor. Ett första villkor för att detta syftemål skall uppnås är att ett tillräckligt antal av sådana yrkesskolor stå till buds för denna undervisning. Då dessa skolor därjämte — vilket redan kommittén också påpekade — böra vara väl rustade i byggnadshänseende med lämpliga lokaler och ändamålsenliga inventarier, är det uppenbart att medelsbehovet för byggnadsarbeten vid dessa lantbruksundervisningsanstalter är omfattande och trängande. Detta så mycket mera som skolorna även måste utrustas med anordningar för genomförande av internatsystem för eleverna samt med tidsenliga bostäder för lärarna.

I skrivelse den 31 augusti 1944 har kungl. lantbruksstyrelsen hemställt att ett belopp av 2 000 000 kronor måtte för nästa budgetår anvisas såsom bidrag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lanthushållsskolor. Styrelsen

har påvisat det stora behovet härav genom påpekandet att förutom ansökningar från åtta skolor om statsbidrag med sammanlagt 1 620 210 kronor, vilka redan voro föremål för Kungl. Maj:ts prövning, hade till lantbruksstyrelsen inkommit ansökningar om statsbidrag till nybyggnader m. m. från ytterligare elva lantmanna- och lantushållsskolor representerande en sammanlagd byggnadskostnad av omkring 4 300 000 kronor. Dessutom säger sig styrelsen ha kännedom om att ytterligare ett antal skolor under det innevarande budgetåret förväntas inkomma med ansökningar om statsbidrag till byggnadsarbeten. I 1945 års statsverksproposition föreslås emellertid ett belopp av allenast 1 600 000 kronor för detta ändamål, främst med hänsyn till det osäkra läget på byggnadsmarknaden. De antydda svårigheterna böra naturligtvis beaktas, men fråga är om icke under innevarande kristid byggnadsarbeten påbörjats och fullbordats som äro vida mindre angelägna än här avsedda. För att den vid 1939 års riksdag beslutade omorganisationen av den lägre lantbruksundervisningen icke utan för lång tidsutdräkt skall kunna fullständigt genomföras hemställes därför,

att riksdagen måtte såsom bidrag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lantushållsskolor samt vid jordbrukets yrkesskolor för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

Stockholm den 18 januari 1945.

Nils Persson.
